

bragt all den ringa ekonomiska fördel, vårt lands bokhandelsförhållanden medgifva.

Utgifvarena våga också hoppas, att samlingen icke skall göra ett, den aflidne högt begåfvade landsmannen ovärdigt intryck hos den större läseverld, för hvilken den är ämnad. Värdigare vore utan tvifvel minnesvården, om man här skulle kunnat upptaga Nervanders alla vetenskapliga skrifter fullständiga. Men äfven om så kunnat ske, hade denna del varit till blott för några få vetenskapsidkare, utan att den större bildade allmänheten deraf lärt känna mera om Vetenskapsmannen och Skalden Nervander, än hvad äfven närvarande samling förmår erbjuda. Helsingfors i Maj 1850.

2 JOHAN JULIN.

MINNESTECKNING ÖFVER EN VÖRDAD OCH ÄLSKAD FADER FÖR EN FAMILJEFEST HUNDRADE ÅR EFTER HANS FÖDELSE.

Det är en allmän mensklig pligt, att ära aflidne utmärkta mäns minne genom hågkomsten af det goda, de verkat. Uppfyllandet af denna pligt såsom af hvarje annan medför sin belöning, att höja de efterlevandes håg, förädla deras sinne.

Då vid erinran om en allmänt nyttig verksamhet, om ädla och utmärkta handlingar, tacksamhetens, vörnadens, beundrans känslor vidga människans bröst, lemna de der rum för goda uppsåt; och blygseln öfver, att hafva låtit egennyttiga omsorger eller låga lidelser hopdraga hjertat, fostrar kraften till ett handlingssätt, som i sin ordning kan förtjena efterlevandes hågkomst och hos dem förmår väcka samma förädlade känslor.

Men om redan minnet af en utmärkt personlighet från den aflägsnaste forntid, från trakter på jorden, långt skiljda från vår bygd, för oss eger denna upplyftande kraft, huru mycket mera känne vi oss icke lifvade genom minnet af dem, som stå vår tid och våra lefnadsförhållanden närmare, af personligheter, hvilkas sträfvanden vi med klar insigt kunna följa, erkännande, att vi hafva dessa sträfvanden näst Gud att tacka för den jord, som närer oss, för vår bildning, den andliga lifsluft, i hvilken vi lefva, för den samhällsordning, under hvars skydd vi med hopp om en framtid kunna arbeta för de våra och i vår ordning åt det allmänna bästa egna våra bemödanden. Ty vi hade kunnat födas till mörker och elände, utan rätt till den jordtorfva, vi bebo, utan kristendomens ljus, utan vetenskapens och sedens förädling, utan skydd af lag för lif och egendom. Hvilka känslor böra vi då icke egna deras minne, som med uppoffringar, under nöd och betryck, med ansträngning af kropps- och själs-krafter, kanske med sitt blod, sitt lif löst oss från detta tillstånd af förnedring, höjt vår tillvaro till rikedom af ett bildadt, lagbundet samhälles välsignelser.

Skulle dock den varmare känsla, som sålunda fäster oss vid våra förfäders bedrifter hafva sin enda rot i förnöjelsen öfver vårt eget, af dem förberedda välstånd, vore den icke mäktig att förädlade inverka på oss sjelfva. Men den har i sjelfva verket ett ädlare ursprung i människans naturligaste böjelser, i hennes kärlek till föräldrar och fostrare och åter i hennes omvårdnad för egna efterkommande, både för de närmaste, genom blodsbandet med henne förenade, och för de fjernare, det gemensamma fäderneslandets barn. Ty hvilken vore väl hennes glädje af lifvet, hvilket hennes sträfvandens mål, om hon icke

---

JOHAN JULIN.

MINNESTECKNING

ÖFVER

EN VÖRDAD OCH ÄLSKAD FADER

FÖR

EN FAMILJEFEST

HUNDRADE ÅR EFTER HANS FÖDELSE.

HELSINGFORS,

Finska Litteratur-Sällskapets Tryckeri, 1852.

egde förhoppningen om frukten af dessa sträfvanden för sina efterlevande och för kommande släkten? Det är derföre hennes vörndnad och tacksamhet närmast drages till de hädangångna, hvilkas omsorger och mödor icke blott förberedt och jemnat hennes egen stig, utan äfven gjort henne skicklig att verka för en kommande tid och ingifvit henne förtröstan, att denna verksamhet skall bära frukt. Kärleken till fosterlandet, familjekärleken, deltagandet för de likars väl, af hvilka menniskan närmast omgifves, alla dessa de naturligaste och ädlaste böjelser förena sig sålunda, att stegra vår tacksamhet, vår vörndnad för de utmärkta aflidne, som tillhört vårt land, vår provins, vår ort, vårt slägt.

Med beundran läsa vi om de mensklighetens heroer, vid hvilkas namn vändpunkter af slägtets utveckling äro fästade; men till beundran sluter sig en innerligare vörndnad vid minnet af de ädle, som i fred och strid offrat sina krafter för fäderneslandet; och vid en faders graf rinna den barnsliga kärlekens tårar antingen den hädangångnes namn skall intaga ett rum på världshistoriens blad eller blott finnes tecknat i hans närmastes tacksamma hjertan. Det tillhör dock människans förnuftiga väsende, att med insigtens och öfvertygelsens ljus upplysa den dunkla, omedvetna känslans yttringar, och hon uppsöker derföre granskande de förtjenster hos den hädangångne, hvilka rättfärdiga hennes vörndnad och kärlek för hans minne. Hon gör det sig till lärdom, för att sig till efterföljd framställa de tänkesätt och dygder, genom hvilka vörndnad och kärlek kan vinnas och i efterlevandes hjertan bevaras.

En sådan hågkomst egnas åt en saknad Faders minne denna dag, på hvilken ett sekel förflutit, sedan han först såg dagens ljus. Måtte denna hågkomst, så kär för hans barns hjertan, blifva det äfven för deras barns, väcka dessas sinne, stärka deras håg, såsom den varit och är deras föräldrar en väckelse och ledning, att likna den vördade hädangångne i upplysta tänkesätt, i människovänligt sinnelag, i redlig arbetsamhet, i stilla medborgerliga dygder och i oegennyttig kärlek för det allmänna.

Johan Julin's barndoms och ungdoms öden kunna icke bättre framställas, än med de enkla ord, i hvilka han sjelf antecknat dem, dessa i deras enkelhet rörande ord, ofta genomlästa af hans efterlemnade, men ännu alltid för dem kära:

»Julin, Johan Eriksson, föddes i Westerås den 26 September 1752. Fadren, Erik Julin, Tullskrifvare i Westerås, blef Tullskrifvare vid Enköpings's Sjötull 1756. Jag lärde läsa i bok af Tullskrifvar Enbom, kristendom och skrifva af Tullskrifvar Bäck; kom 1764 i Enköpings skola för 1 1/2 år, der jag började läsa litet Latin, men hann ej Grammatikan igenom, förrän jag den 1 Januari 1766 sattes på Apothek hos Apothekaren Lorenz Nyman i samma stad. Denne hade, en söndag under vägen till kyrkan träffat min Far och då frågat, om han ej ville sätta sin son på Apothek. Slet bra ondt till 1769. Fick sköta häst, köra ved och vatten som en dräng. En dag blef min Mor händelsevis varse, att ett vattenkar halkade af kälken i en backe vid Munksunds tullen och sköljde vatten öfver mig, då jag ej rådde med att hålla mot karet. Detta gjorde gumman ondt, och hon beslöt taga mig ifrån denna husbonde. Om våren 1769 kom jag nu till Apothekaren De Creux i Strengnäs. Som jag inga pengar egde till skjuts, så gick jag dit till fots, men träffade under vägen en fogde från Tynnelsö, som tog mig bak på sin släde till Strengnäs. År 1771 slogs De Creux Apothek igen för creditorernas räkning. Då gick jag till

Stockholm, att söka mig in på något Apothek, men fick ingen emploi. Samma höst tog jag tjenst som bodgosse hos Kryddkrämaren Zelling i Strengnäs. 1772 den 13 Januari lossade jag af en bössa, som af oförsigtighet blifvit laddad med tvenne skarpa skott öfver hvarandra. Bössan sprang och pipan slog mig ett håll genom pannan öfver os frontis. Ingen fältskär fanns, som kunde förbinda såret; men naturen läkte detsamma, ehuru cranium hade trenne diagonalsprickor. En 1/2 tums och två mindre benskärfvor lossnade och stucko ut under suppurationen; den förra lät jag infatta till en halsknapp. I Augusti lemnade jag min tjenst hos Zelling och for till Enköping, att se efter mina gamla föräldrar, som lågo sjuka, utan att hafva någon, som vårdade sig, utom ett par beskedliga grannnummor, Flink's och Schultz mor, den förra en gammal soldats, den senare en fattig gelbgjutares hustru, samt hofslagar Åkerström och Skomakar Råberg, hvilka båda understödde med något uppehälle. Åren 1771 och 1772 voro två hårda missvextår i Sverige, serdeles i Uppland; Far och Mor lågo sjuka; intet att äta. Om dagarne arbetade jag hos färgaren Widström stundom ock uti hofslagaren Åkerströms smidja eller kryddgård, hvilka mera af ömhet och medlidande för vår fattigdom gäfvö mig födan och tvenne par skor. När salig Far något orkade upp, svarfvade han knappformar, hvilka vi ömsom trugade på skräddare och handlande i staden mot några sillar, strömming eller några styfver i pengar. Med min bössa lyckades jag då och då skjuta någon fogel eller ekorre. Kråkor, ja äfven en händelsevis påträffad död glada användes och smakade rätt bra som sofvelmat. Ibland gick jag ut på landet och för hvarjehanda svarfarbete och läkemedel bytte mig till surmjölk, mjöl och någon brödkaka, som likväl i anseende till missvexten på spannmål var nog svårt att få. När jag kom hem, användes mjölet till vattvälling; sällan förslog det till gröt, men aldrig till bröd. Sålunda hjälpte vi oss fram, understödde af goda vänner och hjälpsamma menniskor, samt med de små jordfrukter, som vexte i vår lilla kryddgårdstäppa. Under denna tiden den 14 December 1772, blef min Moder, Anna Maria Törngren död, och den 27 samma månad emottog jag condition hos den emellertid till Strengnäs komna Apothekaren, Gustaf Regnér, hos hvilken jag åtnjöt all godhet och undervisning. Samma dag nemligen, som salig Mor skulle begrafvas, kom en karl, Stenman, expres med bref från Regnér, hvilken tillbjöd mig sin condition. Mina välgörare i Strengnäs hade rekommenderat mig. Straxt efter begrafningen rodde jag tillika med en inhyseskarl, Widström, Orgel-
 10
 20
 30
 40
 50

¹ Då jag 1782 gjorde detta herrskap mitt afskedsbesök, fick jag af Fru Ithimæus utom en hederlig vägkost duk, serviette, knif och gaffel samt en handduk.

kondition. Med honom reste jag d. 3 April från Stockholm. Samma vår klippte första gången mitt skägg och begynnade efter denna tid raka mig. I Assessor von Akens hus njöt jag mycket godt och omfattades med utmärkt godhet serdeles under en svår sjukdom från den 5 November 1778 till Trettondagstiden 1779. Jag njöt en omvårdnad och ömhet, som eget barn, den jag i hela min listid skall med tacksamhet erkänna.

1780 den 12 Juli antog Kungl. Vetenskapsakademien mig till Ämnessven i anledning af ett bref till Assessor Bengt Qvist Andersson med berättelse om ett luftphenomen, som syntes den 5 Mars 1780, samt berättelse om stenkolsbrottet vid Örebro och upptäckten af en fin Brynstensart vid Glanshammars gamla silfvergrufva. Samma år aflade provissorexamen i Collegium Medicum och antog Provisors-condition hos Enkefru Beata Scharenberg i Stockholm och förestod hennes Apothek Korpen 1 1/2 år eller till den 19 Mars 1782, då det såldes. Af Fru Scharenberg bemöttes jag med utmärkt godhet. Utom hederlig lön 50 Rdr skänkte hon mig 1781 till Julklapp ett par silfverstakar om 27 lod och vid min resa till NyKarleby silfver mat och thesked, en uppbäddad säng, duk, serviette, knif och gaffel – således bättre belönad, än jag på så kort tid förtjent.

Sedan jag inventerat Apotheket ifrån mig till dess nya egare, Hr Gillberg, reste jag till Upsala att afhöra lectioner i Chemie och Naturalhistorie, samt antog derjemte condition hos Apothekaren Lökk derstädes. Samma vår antog kallelse till Apothekare i Nycarleby, hvartill jag efter ankomsten till Stockholm af Kungl. Collegium Medicum examinerades den 11 Juli.»

Denna så anspråkslösa, fåordiga anteckning, enligt fordomdags sedvana jemte kroniken öfver födelser och dödsfall inom familjen fästad vid familjebibelns perm, anslår läsaren såsom sagan om de af högre makter skyddade barn, hvilka ur torparens koja uppvuxit att fröjdas af högsta menckliga välgång, sedan de pröfvat menniskolifvets mest nedtryckande skiften. Den har dock framför sagan näst sanningens och verklighetens värde förmågan att upplyfta läsarens sinne, emedan hjeltens framgång icke berott af underbara ödets skickelser, utan af hans egen lugna kraft och ihärdighet. Med den oskrymtade erkänsla, som bär vittne om ett ädelt hjerta, omtalar Julin sina välgörare, de menniskors »godhet» och »utmärkta godhet», med hvilka hans ungdomsöden satte honom i beröring. Men hvem lärar icke af denna hans sällsynta lycka, att hafva varit föremål för endast goda menniskors uppmärksamhet, att han sjelf måste hafva visat egenskaper, hvilka gjorde honom en sådan godhet värdig. Också lärar hans framtida lif, att hos honom ett ljust förstånd parades med kraftfull verksamhet och ett för allt godt öppet sinnelag.

Hans lufs påföljande öden voro icke fria från allt menckligt lufs vexlingar, men öfverhufvud visa de en jemn fortgång till oberoende, lycka och tillfredsställelse. Med ungdomsåren var hans strid utkämpad, och han egde snart glädjen att under eget tryggadt välstånd kunna bereda sin Fader en bekymmerfri ålderdom, för hvilken tidigare hårda pröfningar voro den i lugn hamn bergade sjömannens minnen af genomkämpade stormar.

Sedan Julin anlagt och öppnat Apteket i Nycarleby, föranledde honom Landshöfding Tandefeldt på en genomresa genom orten att öfvertaga det då ledigblifna apoteket i Uleåborg, dit han flyttade redan 1783, då han försålde Apteket i Nycarleby. Till detta beslut medver-

kade enligt hans egna anteckningar Archiater Bäck i Stockholm genom sin uppmuntran och, såsom det synes, sedan han besökt Uleåborg, äfven en vaknad böjelse för förra Aptekarens derstädes sjuttonåriga dotter Albertina Karberg, med hvilken han firade bröllopp ännu midsommarsdagen samma år. Om sitt frieri berättar han sjelf:

»Den 29 Mars kl. 9 f. m. friade jag till Jungfru Albertina Karberg, dotter af förra Apothekaren Karberg i Uleåborg. Den 1:a April fick hennes ja till hälften och den 13 April full försäkran om hennes hand och hjerta i närvaro af hennes halfbroder, Handelsman i Uleåborg Zachris Uhlander, hennes förmyndare, Rådman Mats D:son Nylander, Handelsman Henrik Lundman, Secreteraren Bergenklinga och Rådman Peter Petrelius; och beseglades denna förbindelse och detta löfte med några tårar och en kyss» – – hvilken lakoniska berättelses trovärdighet styrkes deraf, att Jungfru Albertina sjelf, som väl efter brölloppet många gånger låtit sina ögon hvila på densamma, icke dertill bifogat den minsta protest.

Samma år flyttade fadren Erik Julin, som numera ingått nytt gifte med Margareta Lindqvist, jemte hustru till sin son i Uleåborg, der båda lefde hos honom, ömt vårdade till dödodag.

Utan synnerliga vexlingar vistades Julin nu i Uleåborg till 1814, då han köpte Aptek i Åbo och ditflyttade, sedan han försålt sitt Aptek i Uleåborg samt ett af honom undertiden anlagdt Filialapteket i Torneå. I Uleåborg föddes också af hans äktenskap elfva barn, det yngsta år 1804, af hvilka barn fem äfven derstädes i späd ålder afsomnade.

Fostrad i fattigdomens skola och snart förd till omsorger för en stor familj, vinnlade sig Julin ock med god framgång om sin timliga förkofran. Han köpte Apteket i Uleåborg för 18 000 Rdr, och ehuru han i hemgift med sin hustru erhöi en del af denna vid den tiden betydliga köpesumma, återstod dock en större del att småningom afbetala. Likväl kunde han 30 år senare för Aptek och gård, som han i Åbo af Aptekaren Freudenthal inköpte, betala 48 000 Rdr Rgd och efterlemnade vid sin död en ej ringa förmögenhet utom denna possession.

I sitt yrke var han en lika kunnig som ordningsfull och driftig man; och de elever, som under hans ledning diciplinerade, kunna ännu med glädje erinra sig den noggrannhet, som vid hans apteksrörelse var rådande – med desto större glädje, emedan hans milda och vänliga sinnelag gjorde uppfyllandet af de gifna föreskrifterna jemförelsevis lätt. I denna skola uppfostrade han också sina egna söner till kärlek för en ordningsfull verksamhet.

Men hans håg var icke inskränkt till hans yrke och sträfvandet för egen timlig fortkomst. Med liflig kärlek var denna håg rigtad till studier och vetenskaplig forskning, såsom hans många allmängjorda vetenskapliga afhandlingar och den uppmärksamhet, flera vetenskapsso-cieteter åt dem skänkte, härom vittna.

Väl är det icke ovanligt, men dock värdt att ofta i minnet återkallas, att den mest oegennyttiga kärlek för det allmänna och det lifligaste sträfvande till sann mänsklig utmärkelse fostrats under kojans tak och under kampen mot nöd och betryck. Hvad människan känt saknaden af, hvad hon genom arbete och ansträngningar förvärfvat, det vet hon att till dess sanna värde uppskatta. Hvad hon deremot utan all sin förskyllan eger, dess fördelar kan hon väl för sin del älska och njuta, men hon väckes icke lätt till insigten af dess verkliga värde, bestående i den ökade förmågan, att göra medmänniskor delaktiga af samma fördelar. Äfven bildningens ovärderliga gåfva, der den är en sjelffallen frukt af gynnsama lefnadsförhållanden, begagnas vanligen utan all

reflexion i egna fördelars tjänst, och man betänker sällan, att den är en Guds gåfva, en skänk af föregående släktens och årtusendens bemödanden, som till efterkommande bör återbetalas, för deras skull utvecklas och förökas.

Under så tryckta ungdomsförhållanden, som han dem sjelf skildrar, fann Julin dock hos sig håg och kraft att förvärfva sig ett vetande, utöfver hvad hans valda yrke nödvändigt kräfde.

Man finner redan af de af honom sjelf omnämnda ungdomsprof, att hans vetenskapliga håg var rigtad till iakttagelser i naturen, och hans senare arbeten bekräfta det. Af de afhandlingar och meddelanden, i hvilka han nedlagt dessa iakttagelser, äro följande till Svenska Vetenskaps Akademin inlemnade och återfinnas i Akademiens Handlingar för 1789. Försök till upplysning om Uleåborgs klimat jemte utdrag af Väderleks-Journalen, hållen i Uleåborg åren 1786–87.

1793. Ett märkvärdigt Norrsken och Magnetnålens rörelser, den 4 April 1791 observerade i Uleåborg.

1795. Uleåborgs Mineralkälla, beskrifven och kemiskt undersökt.

1800. Försök till upplysning om Uleåborgs klimat och om luftkretsens och barometer förhållanden åren 1788–1797.

20 – Om Utsjoki klimat på grund af Castréns observationer.

1801. Tilläggningar till Adlerbergs rön om Tjäderfogeln så i dess vilda som tama tillstånd.

1803. Ett sträcktåg flygande myror, anmärkt i Uleåborg den 20 Juni 1798.

1804. En lefvande fluga, funnen inuti ett stycke Copalharts.

1811. Berättelse om en lefvande orm, funnen uti ett fogelägg under en myrstack.

Vetenskaps-Akademin kallade Julin till Ledamot år 1791 den 9 Februari, och han höll sitt Inträdestal »Om djurriket» 1792. Hans inlemnade Afhandlingars värde erkändes af Akademin genom att tilldela honom 10 särskilda Belöningsjettoner, minnespenningar, som Akademin låtit slå öfver Carl Linné, C. de Geer, Dan. Ekström, P. Wargentin, Fr. Sparre, J. C. Wilke, A. Schwab, O. af Acrel, C. V. Scheele och J. G. Wallenius.

Äfven af Svenska Patriotiska Sällskapet kallades Julin samma år 1791 den 3 Mars till Ledamot och i detta sällskaps Hushålls-Journal, årgångarne 1791, 1792 och 1800 förvaras af honom en längre afhandling: Österbottens Naturalier. – Af Sällskapet fick han mottaga en minnespenning öfver Gustaf III och en annan öfver Joh. Hisinger.

40 År 1794 blef han Ledamot af Physiographiska Sällskapet i Lund, år 1795 af Sällskapet för Allmänna Medborgerliga Kunskaper, år 1798 af Finska Hushållnings-Sällskapet och 1802 af Vetenskaps- och Vitterhets-Samfundet i Götheborg. Han belönades med medaljer af Finska Hushållnings-Sällskapet och af Sällskapet för Allm. Medborg. kunskaper. Den förra belöningen vann han genom en afhandling »Om Bränneriredskap för Brännvinsbränning af potatis och om potäters användande till brödbakning», författad på Sällskapets anmodan och tryckt i Åbo 1815.

50 Ännu förvaras af den aflidne efterlemnad, en vid något tillfälle erhållen minnespenning öfver Axel Oxenstjerna. Sina meteorologiska observationer, dem han började efter sin ankomst till Uleåborg, år 1783, fortsatte han i 31 år, eller ända till 1814 och lemnade dem att allmängöras, derigenom riktande vetenskapen med rön, hvilkas tjänstfullhet både inom och utom fäderneslandet blifvit erkänd.

Till hans vetenskapliga verksamhet hörer äfven hans i sådant

hänseende företagna resor. Så åtföljde han dåvarande Landshöfdingen i Uleåborgs Län, General J. F. Carpelan på en resa till Sotkamo, Hyrynsalmi och trakterna långsamt Finlands nordöstra gräns. Han medförde från denna färd ett handskrifvet häfte anteckningar, rörande dessa landsorters natur och kulturförhållanden, hvilket beklagligen genom en låntagares vårdslöshet gått förloradt. År 1799 ledsagade han jemte Math. Castrén de berömda resandena Acerbi och Sköldebrand ett stycke väg på deras färd mot yttersta norden, biträdande dem vid insamlandet och beskrifvandet af traktens naturalster.

Tidigt hade han för egen del börjat anlägga en samling ur naturens tre riken. Hans första insamlingar gingo dock jemte hans bibliotek genom ett skeppsbrott förlorade vid öfverflyttningen till Uleåborg. Men med oförtruten ifver började han ånyo samla och lyckades sammanbringa ett litet Museum, som genom hans smak och konstfärdighet i uppställningen vann ett ytterligare värde och äfven väckte utländska resandes uppmärksamhet. Genom utsträckta förbindelser med samtida naturalhistorici, deribland de berömda Svenskarne Thunberg, Sparrman och Olof Swartz, förskaffade han sig äfven sällsyntare fremmande länders naturalster. – Men serdeles rik var hans samling på Lappska vexter och insekter. Samlingen af mammalier och foglar blef före flyttningen från Uleåborg försäld; insektsamlingen, bortgifven åt professor Stål, kom genom honom till Sverige. Fiskarne, amfibierna och en mängd andra i sprit förvarade djur af de lägre klasserna skänkte Julin till Universitetet i Åbo, jemte hvars samlingar de förgingos i branden 1827, då äfven vextsamlingen, den enda, som öfvergått till Julin's arfvingar, förstördes.

Synnerlig skicklighet egde han i uppstoppandet af både daggande djur och foglar. Jemte naturaliesamlingen förskaffade han sig småningom äfven en samling fysikaliska instrumenter. Hans nöje var att förevisa dessa samlingar, beskrifva naturalstren och förklara instrumenternas verkningar. Hvarje söndagseftermiddag anställde han på sådant sätt föreläsningar för Skolungdomen i Uleåborg och utsådde derigenom i de ungas sinnen mångt frö, som sedermera burit frukt.

Sällsynt är, isynnerhet i våra bygder, en sådan samlarehåg med universelare rigtning, ännu sällsyntaredenna meddelsamhet hos samlaren, som vittnar på samma gång, att hans samlingar bildat honom sjelf, och att han vid deras hopbringande varit ledd af sann kärlek till vetande och bildning, icke af den vanligare samlaremanin, som drifver personer att på något inskränkt fält sammanhopa ett material, det de icke ens för sig sjelfva förstå att använda.

Gagnet af en samlareifver och meddelsamhet, som Julin's var, bör deremot uppskattas så mycket högre, ju mera den samhällskrets, af hvilken han närmast omgafs, hade behof att frigöras från inrotade fördomar. Man berättar också, huru Julin med verkningarne af sin elektricitetsmachin förbluffade en beryktad trollkarl på orten, och visade vanmakten af de besvärjelser, genom hvilka denne sökte att skydda sig mot de elektriska stötarne. Numera skulle det äfven i Uleåborg vara en öfverflödsgerning att bringa trolldomen på skam. Men då, vid slutet af förra seklet, räknade den troende beundrare bland alla samhällsklasser.

Sitt nit att undanrödja fördomen visade han en annan gång derigenom, att han 1802 gaf det första exempel af vaccinens användande i Österbotten, i det han då vaccinerade sin egen dotter. Ett sällsynt prof af ihärdighet ådagalade han, då han år 1784 genom en svår gikt hade för en längre tid förlorat bruket af sin högra hand. Han öfvade sig

nemligen att skrifva med venstra handen och sammanskref sålunda två volumer dels egna uppsatser i naturhistoriska ämnen och anteckningar öfver gjorda iakttagelser, dels excerpter ur tryckta skrifter. Äfven dessa manuskripter äro dock förlorade. De förstördes vid Åbo stads brand 1827.

10 Denna ihärdighet förklarar huru han förmådde med egen kraft icke blott arbeta sig fram från fattigdom till oberoende och välstånd, utan äfven från den okunnighet, som var en naturlig följd af hans betryckta ungdomslif, till insigter långt öfver de flesta människors, äfven sådanes, som njutit en vårdad uppfostran. Den tidens rigtning till praktiska iakttagelser understödde och lifvade hans åt detta håll syftande häg och fallenhet, och vi se honom sålunda hinna till en vetenskaplig utmärkelse, hvilken då såsom nu var sällsynt utom universiteterna och öfriga lärda korporationer.

20 Derunder gjorde honom hvarken åliggandena af hans befattning eller hans vetenskapliga sysselsättningar slutna för de sina och för sin omgivning under lifvets hvardagliga förhållanden. Icke blott oförvitlig i sitt lefverne, var han en lika öm make och fader, som han varit en omsorgsfull och tillgifven son. Med allvar och godhet vårdade han om sina barns uppfostran och lärde dem tidigt, att i ett verksamt lif finna sin lycka och tillfredsställelse. Hans människovänliga sinnelag och en tidig erfarenhet af lifvets umbäranden och strider gjorde också hans hjerta och hand öppna för deltagandet i medmänniskors lidanden.

Så framlefde han aftonen af sitt lif, omhuldad af en öm maka, omgifven af sina barns vördnad och kärlek, af sina medborgares aktning. Hans förtjenster tilldrogo honom äfven landets nya Styrelses uppmärksamhet, så att han år 1814 hedrades med Assessors namn och värdighet.

30 Hans helse, ehuru tidigare störd af giktplågor och åren 1790–1791 af en yttre, genom våda tillstötande åkomma, stadgades åter och fortfor på hans ålderdom orubbadt god, tills han i en febersjukdom borttrycktes den 19 Maj 1820 i en ålder af 67 år. Han lemnade detta jordiska, saknad af alla dem, som lärt känna och värdera hans förstånds och hans hjertas egenskaper, begråten af en maka, som i femton år öfverlefde honom, och af sex barn, af hvilka fem ännu lefva, för att ära och välsigna den ädles minne.

40 3 TILL LÄSAREN.

Litteraturblad n:o 1, januari 1855

Ombyte af redaktion måste isynnerhet för ett blad som detta medföra någon förändring i plan och åsigter.

50 Hvad planen i bladets senaste fem årgångar beträffar, har den i min tanke kanske varit för litet lämpad till titeln: »för allmän medborgerlig bildning.» Anmälandena af inhemska litteratur af hvarje slag hafva inkräktat ett mer än tillbörligt utrymme, och de resonnerande artiklarne, upplysande framställningar, lärrika skildringar hafva jemförelsevis för dem fått stå tillbaka.

Länder finnas visserligen, der den inhemska litteraturen omfattar alla ämnen, som kunna anses tillhöra den allmänna medborgerliga bildningen. Men vår inhemska litteratur är alltför fattig, för att kunna hysa detta anspråk. Än mera: förhållandena göra äfven det ringa, den har att förete, nog färg- och saltlöst. Skolböcker, andaktsböcker,